

Dotkněte se Bulharska!

Vážený čtenáři, pokračuje naše nová rubrika, která souvisí s myšlenkou, že ať jsme kdekoli na světě, Bulharsko navždy zůstává v našem srdci, neboť je to nejkrásnější místo na Zemi. Zároveň je tento sloupek určen také našim českým přátelům, protože fakta ukazují, že pokud navštíví naši zemi alespoň jednou, zamilují si ji a vracejí se znovu a znovu. Pro většinu z nich je Bulharsko černomořským pobřežím s jeho rozsáhlými písčnými plážemi a výtečnou kuchyní s vůní aromatické čubrice. My ale víme, že naše země není pouze moře. Ona uchvacuje

i nás samotné svými „veselými údolímí“ a „obřímí horami“, kulturními a historickými památkami, jakými se mohou pochlubit jen málokteré evropské země. Jakýmkoliv směrem se podíváte, odhalíte čarokrásná místa, která si zaslouží být viděna, a místní kuchyně zákonitě obohatí vaše prožitky novými chutěmi a vůněmi.

Jak je známo, Bulharsko je rozděleno do 6 regionů: Severozápadní, Severní centrální, Severovýchodní, Jihovýchodní, Jižní centrální a Jihozápadní. Každá z oblastí je svým způsobem specifická a unikátní.

Z Durankulaku do Varny – putování po severním černomořském pobřeží

Dnes Vás zveme k návštěvě Severovýchodního regionu. Zaujímá 10,8% rozlohy Bulharska. Nacházejí se zde tři okresní města – Varna, Dobrič a Šumen. Pobřeží a město Varna přitahují obyvatele z vnitrozemí. Díky sklářskému a porcelánovému průmyslu, strojírenství, zemědělství (především pěstování obilí), námořní dopravě a cestovnímu ruchu je v tomto regionu město důležitým centrem národní ekonomiky. Pouze v této části černomořského šelfu se těží nerostné suroviny. Poloha regionu poskytuje významné výhody pro jeho socioekonomický rozvoj.

A tak jsme tady – s úsměvem na tváři a s jasným cílem – dostat se do nejsevernějšího bodu bulharského černomořského pobřeží a začít objevovat místa, která nás okouzlují.

Jediné, co jsem doposud slyšela o naší první plánované zastávce – Durankulaku – bylo, že se jedná o nejseverovýchodněji položené obydlé místo a o poslední vesnici na bulharském pobřeží před severní hranicí.

Jezero Durankulak patří k nejvýznamnějším a nejlépe zachovaným pobřežním mokřadům v Bulharsku, má mezinárodní význam pro ochranu více než 260 vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Nachází se v migrační trase Via Pontica, mokřady poskytují příznivé podmínky pro obživu a odpočinek mnoha druhů stěhovavých ptáků. Jezero je neodtokové, je napájené krasovou a dešťovou vodou. Jeho voda je mírně slaná, protože během silných mořských bouří, mořská voda proniká do jezera nebo prosakuje přes písčnou bariéru. Jeze-

ro Durankulak je jedinou potvrzenou lokalitou v Bulharsku, kde se vyskytují divocí kapři.

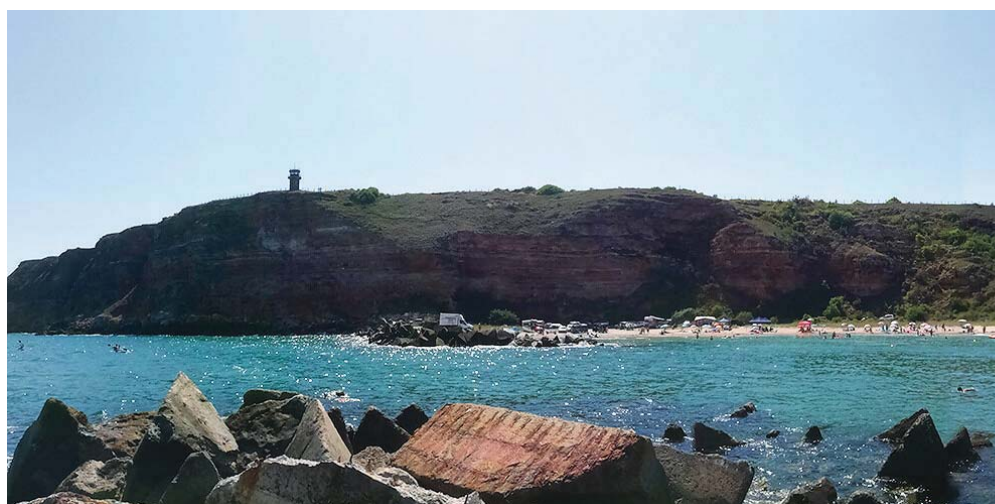
Jezero je od moře odděleno úzkým pásem písku a v jeho západní části jsou dva ostrovy – Velký a Malý. Na západním břehu jezera a na Velkém ostrově byly objeveny mimořádně bohaté a zajímavé archeologické nálezy. Archeologické průzkumy na Velkém ostrově odhalily unikátní archeologické naleziště – osídlení obsahující důkazy o lidské přítomnosti už během pozdního neolitu (druhá polovina VI. tisíciletí před naším letopočtem), osídlení z pozdní doby kamenné, doby bronzové a ze začátku doby železné.

Po krátké přestávce, cca v druhé polovině devátého století, na Velkém ostrově vznikla bulharská osada. Jedná se o největší archeologické naleziště v Dobrudži, kde je téměř bez přerušení zastoupena celá pravěká a velká část starověké a raně středověké historie této části Bulharska.

Pokračujeme směrem na jih a dostáváme se k další přímořské vesničce – Krapec. Toto klidné místo je známé svými písčnými dunami a ptáky, kteří zde hnízdí a zimují. Vesnice je doslova posazena na pláži, obklopená rozlehlými pšeničnými poli, zeleninovými zahradami a jezery, které jsou přírodními rezervacemi. Oblast je ekologicky čistá a mořské klima a lehký vánek osvěžují horké letní večery. Tato část pobřeží Černého moře je unikátní – obrovská písčná pláž měří více než 6 km a rozkládá se mezi vesnicí Krapec a Durankulakem. Dokonce i v letních měsících zůstává tato přírodní rezervace nedotčena davy turistů a umožňuje hostům dopřát si klidnou dovolenou.

Podle mapy pokračujeme dále směrem dolů, velmi brzy se dostaneme do městečka Šabla. Než přijedeme k našemu cíli – Šablenskému majáku, projíždíme kolem odbočky k stejnojmennému jezeru. Téměř jsme si ji nevšimli. My však spěcháme, a tak si jezero přidáváme do našeho seznamu míst, která chceme navštívit a vrátíme se sem někdy jindy. Nyní jedeme k nejstaršímu majáku na bulharském pobřeží a na Balkáně vůbec – Šablenský maják.

Šablenský maják je se svou výškou

32 metrů nejvyšším majákem v zemi. Oficiálně byl otevřen v roce 1857. V posledních letech byl kolem majáku vybudován příjemný park, kde se můžete dozvědět zajímavé informace o technickém zařízení a o historii majáku. Cestu námořníkům v Černém moři ukazuje více než jeden a půl století, vymalován je v bílé a červené barvě. Avšak, až do 30. let minulého století, byl maják zcela bílý. Když se dostala jižní Dobruďa do rumunského pohraničí, rumunské úřady rozhodly na maják namalovat pruhy.

Maják chrání lodě před naražením do podvodního útesu, který je dlouhý téměř 1 námořní míle, jakož i před njetím na mělčiny mezi mysem Šabla a vesnicí Tjulenovo. Jeho bílé světlo zabliká třikrát každých 20–25 sekund. Za dobré viditelnosti je vidět na vzdálenost 17 námořních mil.

Před více než 10 lety byla do stěn věže zabudována zpráva pro budoucí generace. Zpráva by měla být strážci majáku otevřena v roce 2056. Obsahuje údaje o vzdálenosti od břehu k majáku. Vzdálenost při posledním měření byla 13 metrů, kdežto podle dochovaných měření z roku 1948 to bylo 29 metrů. Strážci majáku chtějí, tuto vzdálenost měřit a srovnávat v časových odstupech. Jednou ze zajímavostí je i to, že právě zde, pracovala jediná žena – strážkyně majáku.

Sestupujeme dolů, k malebnému pobřeží vesnice Tjulenovo. Pokud jste tu byli, jistě se vám hned vybaví skalní oblouk vyčnívající do moře, pokud jste tu nebyli, musíte sem přijet a vidět ho na vlastní oči. Ani nejkvalitnější fotoaparát v rukou toho nejlepšího fotografa neumí přetvořit krásu místní přírody tak, jako bychom ji viděli a pocítili na vlastní kůži.

Pokračujeme směrem na jih, až se dostaneme na jedno z míst, které jsem si již dlouho přála navštívit – záliv Bolata. A nakonec se to podařilo! Záliv sice nebyl opuštěný a osamělý tak, jak bych si ho přála vidět, ale ráda se sem znovu vrátím a podívám se dolů na nádhernou zátoku i mimo sezónu. Viděli jsme jednu z nejkrásnějších pláží plnou opalujících se lidí, tajně jsem jim záviděla, ale alespoň jsem se dotkla mořské vody a byla skvělá. Věděli jste,

že záliv Bolata patří mezi nejkrásnější na celém světě? Od roku 2013 je záliv právoplatným členem klubu „Nejkrásnější zátoky světa“.

Kolem zálivu se táhnou červené skály s jeskyněmi. Byly zde nalezeny zbytky starověkého osídlení z roku 400 př. n. l., jakož i maltézský kříž, který dokazuje živý obchodní ruch během druhého bulharského carství s Benátkami a Janovem. Mezi další nálezy patří kamenné kruhy a obětní kameny. Červená barva hornin je způsobena obsahem oxidů železa v jílu, které vyplňuje jejich trhliny. Bolatou protéká krátká říčka, do které se vlévá řada pramenů. V místech, kde se vlévají, se tvoří malé laguny. Zátoka je jedním z nejlepších míst pro potápění. Pokud budete mít štěstí, ve vodách poblíž zátoky můžete vidět i delfíny.

Naší další zastávkou při toulkách po severním černomořském pobřeží je logicky mys Kaliakra. Vstupuje až 2 km do moře a tvoří malý poloostrov s rozmanitými jeskyněmi a oblouky. Místo je vyhlášeno chráněnou rezervací, neboť jeho poloha, příroda, ale i historie jsou jedinečné.

Nacházejí se zde například pozůstatky středověké bulharské pevnosti, která byla posledním dobitým územím osmanskými vojsky. Po pravém břehu mysu se vine alej, která vás zavede do úžasné jeskyně. Jiná ulička vám odhalí další jeskyni, ve které je muzeum s cennými archeologickými exponáty. Vedle je restaurace s neuvěřitelně krásným výhledem na moře. S mysem Kaliakra je spojeno mnoho legend. Jedna z nich vysvětluje načervenalé zbarvení skal, které sestupují 70 m do moře.

Příběh vypráví o čtyřiceti kamarádkách, které žily v pevnosti. Když sem vtrhli Osmané a chtěli je zotročit, spletly si dlouhé vlasy do jediného copu a vrhly se společně do moře. Na tomto místě dnes stojí pamětní obelisk, který se nazývá Brána 40ti panen, těsně před ním stojí kaple sv. Mikuláše.

Žádná návštěva severního pobřeží Černého moře se nemůže obejít bez degustace mušlí na mušlí farmě Dalboka v obci Balgarevo. Pěstují se zde ekologicky čisté černomořské mušle, které jsou známé svými blahodárnými účinky na zdraví a kvalitní chutí. Na pláži nad zálivem se nachází speciální

Lahodný pokrm z mušlí podle autentického receptu

Polévka s mušlemi

Způsob přípravy:

Mušle dusíme ve velmi malém množství vody. Poté je vyčistíme od skořápek (několik jich můžeme na ozdobu ponechat ve skořápce).

Na oleji osmahneme jemně nasekanou cibuli, zaprášíme moukou a mícháme, následně přidáme sladkou papriku. Zalijeme scezeným vývarem a pečlivě rozmícháme na hladkou homogenní hmotu. Je-li třeba, můžeme přidat vodu. Necháme 10 minut povařit a před odstavením polévky z plotny přidáme mušle. Chceme-li, můžeme do polévky přidat také jogurt. Podáváme s citronem, černým pepřem a nasekanou petrželkou.

Potřebné suroviny:

500 g mušlí se skořápkami
cibule
sůl, pepř, sladká paprika
olej
1-2 pol. lžice mouky
vývar
citron, petržel

restaurace, kde připravují pokrmy z mořských plodů. Kromě symfonie různých chutí, si vychutnáte také nádherný výhled na záliv, ponoříte se do úžasné atmosféry za tichého šepotu vln.

Mušlí farma je oblíbenou turistickou destinací, protože mušle jsou od starověku vyhledávaným a zdravým jídlem. Již před 2000 lety Římané zahrnovali mušle do svého jídelníčku. Od té doby, až do dnešního dne, se spotřeba mušlí postupně zvyšuje, a to

nejen díky lahodným pokrmům, které lze z mušlí připravit, ale také pro jedinečné složení jejich masa. Upřímně řečeno, nepatřím mezi milovníky mořských plodů, ale pokud existuje místo, kde bych tuto pochoutku chtěla jíst, tak je to právě tady. Mušle jsou totiž přirozeným bioindikátorem čistoty vody, ve které žijí, daří se jim pouze v čisté vodě. Při odchodu si můžete ještě posedět na lavičce a jen tak se dívat na moře. ♦